

Жобаның атауы, ЖТН	AP23489015 - Отандық никель кендеріндегі никель тотықтарын сутегі газымен тотықсыздандыру үрдісін зерттеу
Іске асыру мерзімі	01.01.2024-31.12.2026
Жобаның жетекшісі	Есенғалиев Даурен Амангельдиевич, PhD, доцент
Реферат	<p>Қазіргі уақытта әлемде климаттың жаһандық өзгеруіне байланысты адамзат өмірінің қоршаған ортаға «көміртегі әсерін» азайту үшін «жасыл» науқан белсенді түрде жүріп жатыр.</p> <p>Осыған байланысты, өнеркәсіптік ауқымда қара металлургияда тотықсыздандырғыш ретінде сутекті қолданудың серпінді технологиясын жасау және іске асыру, отандық металлургияның бірқатар маңызды мәселелерін шешуге мүмкіндік береді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кешенді кендерді, атап айтқанда никель кендерін қайта өңдеу арқылы оларды пайдалану отандық металлургия үшін де, соның ішінде никель кендерінің силикатты түріндегі қорының басым бөлігі (400 млн. т астам никель кені) Ақтөбе облысындағы Кемпірсай тобында шоғырланған батыс өңір үшін де маңызды болып табылады. 2. Көмір өндіретін, коксо-химиялық, домна, конвертер, электроболат балқыту және ферроқорытпа өндірісінен бөлінетін зиянды көмірқышқыл газы шығарындыларын атмосфераны ластануынан қорғау және оларды кәдеге жарату есебінен экологиялық жүктемені азайту. <p>Жоба отандық никель кендерін пайдалана отырып және тотықсыздандырғыш ретінде сутегі газын пайдалану арқылы құрамында никель бар қорытпаларды балқыту нәтижелерін алуға бағытталған.</p> <p>Отандық никель кендері тотыққан типке жатады. Тотыққан никель кендерінің химиялық және минералогиялық құрамы бойынша, никельдің, кобальттың, сирек және асыл металдардың құнды компоненттерінің құрамы бойынша, сондай-ақ қож түзетін компоненттердің (кремний, алюминий, магний және темір тотықтары) құрамы бойынша біркелкі емес құрамы болады.</p> <p>Бұдан шығудың жолы отандық никель кендерін өңдеудің тиімді технологияларын жасау бойынша зерттеулер жүргізу болып табылады. Бұл Қазақстанда құрамында никелі бар қорытпалар өндірісін құру мүмкіндігі туралы мәселе туғызады. Сондықтан никель қорының көп бөлігін құрайтын кәдеге жарамсыз никель кендерін металлургиялық өндіріске қайта тарту технологиясы бойынша осы бағытта ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу туралы қажеттілік туындайды.</p>
Мақсаты	Жобаның мақсаты никель кендеріндегі никель тотықтарын сутегі газымен тотықсыздандыру арқылы никелі бар қорытпа алу мүмкіндігін зерттеу болып табылады
Күтілетін нәтижелер	Күтілетін нәтижелердің әрқайсысының қолданылу саласы мен мақсатты тұтынушылары никель қорытпаларын өндіретін отандық ферроқорытпа зауыттары немесе ұқсас

	<p>шешілмеген мәселелерді білдіретін ғылыми-техникалық орталықтар болуы мүмкін.</p> <p>Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды іске асыру қорытындысы бойынша 4 (төрт) мақала, оның ішінде 3 (үш) мақала Science Citation Index Expanded индекстелетін және 1 (бірінші), 2 (екінші) және (немесе) 3 (үшінші) квартильге Web of Science базасындағы импакт-фактор бойынша кіретін жобаның ғылыми бағыты бойынша рецензияланатын ғылыми басылымдарда және (немесе) Scopus базасында CiteScore бойынша процентилі кемінде 60 (алпыс) және зерттеу тобы мүшелерінің кемінде 50% - ы қатысатын және 1 (бір) мақала ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын шетелдік немесе отандық басылымда шолу жарияланатын болады.</p>
<p>Зерттеу тобы</p>	<p><i>Жетекші:</i> Есенғалиев Даурен Амангельдиевич, PhD, доцент, индекс Хирша h=4 (Author ID в Scopus – 57211288181; Researcher ID - AAA-9581-2020; ORCID - 0000-0003-0792-0822). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211288181</p> <p>Келаманов Бауыржан Сатыбалдыұлы т.н., профессор, индекс Хирша h=9 (Author ID в Scopus – 25655181100; Researcher ID - ABE-5597-2021; ORCID - 0000-0001-7646-9153). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=25655181100</p> <p>Сариев Отеген Рафхатович к.т.н., профессор, индекс Хирша h=4 (Author ID в Scopus – 55355882800; Researcher ID - AGH-3529-2022; ORCID - 0000-0003-0745-848X). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55355882800</p> <p>Әбдірашит Асылбек Мирамханұлы, магистр, индекс Хирша h=5 (Author ID в Scopus – 57218196252; Researcher ID - ABE-5588-2021; ORCID - 0000-0003-0718-3041). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57218196252</p> <p>Адилов Галымжан Алибекович, магистр, индекс Хирша h=1 (Author ID в Scopus – 57213596057; Researcher ID - ABL-6521-2022; ORCID - 0000-0002-1012-8097). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57213596057</p> <p>Сүлеймен Бақыт Темірғалиұлы, магистр, индекс Хирша h=4 (Author ID в Scopus – 57215054180; ORCID - 0000-</p>

	<p>0001-9306-1045).</p> <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215054180</p> <p>Қосдаулетов Нұрлыбай Ырғызбайұлы магистр, индекс Хирша h=4 (Author ID в Scopus – 57215058827; ORCID - 0000-0002-1570-4188).</p> <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57215058827</p> <p>Абілберікова Айгерім Аманқосқызы, докторант</p>
<p>Ғылыми басылымдардағы жарияланымдары</p>	<p>-</p>